

Visoki predstavnik istakao “sedam osnovnih načela mirovnog procesa” naučenih iz iskustva Bosne i Hercegovine

Visoki predstavnik Paddy Ashdown danas je boravio u Londonu, gdje je održao uvodni govor na godišnjem sastanku Međunarodnog komiteta spasa (IRC). Uoči Svjetskog dana izbjeglica, Visoki predstavnik je iskoristio ovu prigodu kako bi naglasio napredak koji je postignut u Bosni i Hercegovini, u sedam i pol godina od potpisivanja Daytonskog mirovnog sporazuma. Visoki predstavnik je u svom govoru istakao “sedam osnovnih načela mirovnog procesa” koji se mogu naučiti iz iskustva Bosne i Hercegovine.

Napominjući kako je svijet svoju pozornost s BiH usmjerio ka Kosovu, Istočnom Timoru, Afganistanu, te u posljednje vrijeme Iraku, Visoki predstavnik je u svom govoru upozorio međunarodnu zajednicu na opasnosti nedostatka “političke volje, jedinstvenog cilja i apsolutne istrajnosti...da svoj posao završi do kraja i postigne trajni uspjeh”. Potreba za dugoročnim angažmanom međunarodne zajednice posljednji je od sedam načela mirovnog procesa, koji predstavljaju sažetak lekcija naučenih iz iskustva Bosne i Hercegovine.

U svom govoru, Visoki predstavnik je pojedinačno objasnio svaki od sedam načela, a neki od njih su lekcije veoma bolnih iskustava u BiH.

- Prvo, mora se izraditi plan za obnovu države, “i to ne na kraju, već dosta unaprijed...u BiH nismo imali takav plan za obnovu, pa smo tek u nekoliko posljednjih mjeseci uspjeli izraditi Plan provedbe misije, u kojem je jasno naznačeno što je to što pokušavamo postići, na

koji način i do kada”.

- Drugo, vladavina zakona mora zaživjeti što je prije moguće, “prije nego što kriminal i korupcija inficiraju svaki sektor političkog života i potpuno uguše sve resurse, ugrožavajući svaku šansu za oporavak”.
- Treće, od suštinskog je značaja od samog početka ići punom snagom; “s vojnog stanovišta, to znači da od samog početka treba izgraditi kredibilitet, dok sa civilnog aspekta to znači da treba odmah krenuti s ovlastima koje su potrebne da bi se obavila zadaća, a ne dobijati te ovlasti kasnije”.
- Četvrto, “ključne reforme – od uspostave carinske službe ili pouzdane porezne osnovice, reforme policijskih snaga i državne službe, do restrukturiranja i analiziranja sudstva i transformacije oružanih snaga” nužne su za dugoročni uspjeh.
- Peto, prisustvo međunarodne zajednice mora biti takvo da ona može donositi odluke izravno na terenu, a “u BiH OHR je *ad hoc* aranžman koji funkcionira izuzetno dobro”.
- Šesto, mora postojati “iznimno bliska veza između vojnih i civilnih aspekata sprovedbe mira”.
- I konačno, volja da se zadrži isti pravac, kako bi se ostvario konačni politički cilj; “za Irak, taj cilj je vjerovajno demokratska i prosperitetna država na mirnom i sigurnom Bliskom istoku, a za Bosnu taj cilj je Europa”.

Visoki predstavnik je u svom govoru naglasio da je ova posljednja teža poruka koju će on osobno prenijeti samitu Europske unije o Zapadnom Balkanu koji će se u subotu održati u Solunu. Visoki predstavnik je rekao da “Europa snosi posebnu odgovornost za Balkan, i moramo pomoći ovoj regiji da odredi svoju budućnost”. On je također istakao da će takvo nešto “zahtijevati vodstvo, kontinuiran i značajan financijski angažman, te očuvanje političkog interesa”.

Zaključujući govor, Visoki predstavnik kazao je sljedeće:

međunarodna zajednica je ovdje svakako počinila svoje pogreške, ali izazov koji je sada pred nama u BiH je dovršiti ono što smo počeli.